

РУСКИ НОВИНИ

Dr. I. D. Višoševic, rektor grkt.
sjem. Zagreb g. g.

"Руски Новини" вихода кажди ти-
день. — Преплата на рок 60 Дин.
Адреса: "Руски Новини", Р. Керестур,

ЗА РУСИНОХ У ЈУГОСЛАВИЈІ

Видава: Руске Нар. Просв. Друштво
Редактор: Мих. ФИРАК.

Пол рока уж преходи, дужници подмире уж заостату предплату!

АДМИНИСТРАЦИЈА „Р НОВИНОХ“.

В - И - С - Т - И

АМЕРИКАНСКИ ЧЕХОСЛОВАЦИ

послали тих дњох до Праги свою делегацију, котра принесла оригиналну догварку медви Словакам и Масариком 1918. року. У тей догварки, котру Масарик подписал стой, же Словаци буду већ Чехами у једнай држави, але буду мац свою самоуправу и свой окреми парламент. Чехи того до нешко не сполнивши. Словаци и терав не виступају проци самеј чехословачкай републики, але не одступају од својих правох на автономију. А Чехи и нешко барв тварди, не сцу вишуниц већ својих рукох дакус власци и подвелци, ше већ ню већ братами Словаци, али и спели би лем вени самим власту у цалей држави.

НАЈ ЖИЕ ВОЈНА!

Пишу новини, же Англија дума завесць общу војну дужносць ва шицких мужских својх гражданах за војску способних. До терав у англійским војску служели лем добровольци за плацу. Уводоване общей војней дужносци значи, же ше Англија овбильно ва војну приправа.

Чехословачка ваш уведаје тророчни војни рок место дотерашњих двох рокох. Гварел о тим воени министер Бехине, же треба за мир шицки жерти принесць, бо јапши гоч яки мир як кирвава војна.

ВИСЕЛЮЮ РУСКИ НАРОД

в України московски большевици. Сталін уж ровкавал виселць до Азії тоти валали, у котрих наш народ найсвидомијиши и буневше проци влади московских большевикох. То наисце дияволска думка достойна једнога Сталіна.

200.000 Д. НАГРАДИ

рописала голандска влада тому, хто преанадзе того большевицкого агента Валюха, котри на таки страшни способ в помоцу бомби забил у Ротердаму предњака українских револуционерох, полковника Евгена Коновалца. Пишу новини, же немецка полиция уж пришла на шлід тога большевицкого вбийника, котри већ безприкладним лукавством найперше постригнул доворије Коновалца, а веџ му бомбу до кишени положел. Обширнейше о тим убийстве нашого народного боритеља пишеме на другеј страни.

НОВА ОФЕНЗИВА

народного војска проци большевицкох почала у Еспаниј на фронту при Теруелу. Циль офорензиви ест вељки варош Валенсия. Фронт на котрим ше кончи офорензива дугогки 90 км. Народне војско уж напредовало за 8 км.

Яка фамелия таки народ.

А чом? Зато, бо фамелия виховує дзеци, з под ёй кридлох виходза будущи поколеня. Кед ше у обисцу модля, тримају приказани пости, швеци ше навдаја и други шветочни дні, зос устох отца и мацери дзеци не чую ніда ніяке лаце — ви повеце, же то христијанска фамелия. Така фамелия почитув свою греко-католицку виру, чува својо руски народни звичај, стара ше да ёй дзеци буду вихованы як добри свидоми Руснаци, котри гоч науча цудзи потребни за њих бешеди, але ше зато свой власней не буду нігда ганьбиц ані одрекац. Оцец, мац там меркую да ше дзеци учја, да читаю и сами и их дзеци својо добри руски књижки и својо добри новини. Кед постої така фамелия котра тога шицко трима, хто годзен повесць же то не добра христијанска грекокатолицка фамелия, же то не чесне руске обисце.

Кед би ми Руснаци мали вельо таки фамелиј, кед би шицки нашо руски обисца таки були, певно же би ишак випатрали будущи поколеня нашого руского народа. Перша школа дзецка то його родитељ, його дом. Кед родитељ добри, гоч школа не така добра, дзеци буду добри; але кед родитељске виховане не добре, даремна за тоги дзеци гоч яка добра школа.

Кажди ми знаме, же оцец и мац не лем уча својо дзеци, але да так повеме прелівају до њих своју душу, својо шерцо, самих себе. Прето и ридко ше трафя и паходај да дзецко забудзе до му родитељ од малючка до шерца усадзеши. Не раз и сами то потвердзиме, а да и не думаме на то. Кельо раз повеме: я так научел од својого покойнога оца, од свой покойней мацери. Потвердзув то и народна присловка: яки оцец таки син, яка матка така Катка. Вам вашо родитељ дали христијанске виховане, дайце го и ви вашим дзецом и даце им найвекије благо.

У валале вељо школи и вельо учитеље але за једнога не мож повесць же једен учи зошицким процивно як други. Але на швеце вељо и така школа дзе једен учитељ учи баш зошицким ишак як други. А тога школа жаль то баш сама фамелија. Там дзе би требало да оцец и мац будзе једна душа у двох целох на жал у двох целох пре-бивају не два, але штири души. Оцец пове роб так, бо то добре, а мац пове не роб так як оцец каже, бо то не добре, але зле. Дауги раз розкаже мац дацо, але оцец одговаря, або бране зробиц, бо то зле. Кажде би сцело и оцец и мац да лем јого слухају, а гевту страну не, оцец бу сцел, да дзеци лем јого люба, а мац да лем ю: и зато не престаню з питанями кого волиш баржей, агей же оца, а мацер не любици. А мац пове за себе тога исте, а оца нај дзецко не люби. А дзецко постане як циганче: кед му оцец будзе по дзеки робиц и виполньовац тога шо жада, гоч вено и зле, пове же оца люби, а кед мац, веџка мацер будзе любици. И дзецко место да слуха, почина розказановац, почина вено судзиц

о тим цо му треба, а цо не, вено сце да його родитељ слухаю. Сами родитељ забили у дзецу чувство послуху, страху од родитељох.

Место розказования настава једнанка: будзе син робиц оцови, але кед му да тельо и тельо до карчми. Дзивка поможе мацери, кед ёй купи туту шмату, а ишак ані бешеди да послуха. А кед оцец сце покарац дзецко — мац теди става и бране го: чловече май разум, та цо ши задумал, ша знаже треба да му попушиши — а разуми ше, же цала једнанка медви оцом и мацеру одбыва ше пред сином, або дзивку. А дзецко с того вицагне лем тот хасеј, же будзе знац на други раз як ше ище лепше једнац. И так син и дзивка при својих родитељох ше не научели зрозумиц, ћо то обовязок, ћо то дужносц, ћо то муши ше, треба, або мож лем зробиц, але не муши буц.

Кед ше так навиховане дзецко пристанови, вено нема својого власнога суда и розликованя доброго и злого, вено лем зна ћо ше му пачи и цо не; а оца и мацер уж озда не будзе слухац, кед и вон уж пристановети. Фамелија ше дзел, бо ведно не можу буц, оцец не добри, швекра не добра — шицки не добри, праве вено двојо млади аже барз добри, а разуми ше же и наймудрейши. И кед вони уж мајо својо власни дзеци буду их ховац так як цо и их ховали — и пойдзе зле нашење з рода на род, док ше дахто не найдзе да дајено виправи, або може буц сама школа сцигне замалючка голем кельо тельо поправиц и надопольници тогто цо оцец и мац погубели або не научели својо дзеци.

Розуми ше, же того правило ма својо вијмки и найдзе ше од недобрих родитељох добри дзеци, а од добрих не добри, але то ридко, а то тим ридко будзе накельо тоги родитељ були не лем тѣлесно добри гу својим дзецом, але були и добри родитељ — воспитателе. И у тим значењу ше найбаржей и виполнює народна присловка и животна мудрости: яка матка така катка, яки оцец таки син, яка фамелија таки народ. Бо од тих добрих и недобрих фамелијох состоји не једен народ; кельо веће добри фамелиј, тельо народ лепши, кельо их менеј, тельо народ горши.

Два нови милијарди за кардерми.

В недзелю отримани у Любљани конгрес за կաлдерми, на котрим участвовал и предс. влади Др. Стојдинович. Вон на тим конгресу обецац, же влада за будоване нових կաлдермох и направу старих да ище 2 милијарди и то у мершик.6 рокох. Мали би ше направиц нови вељки бетонски կալдерми, як тата, ћо прави на пруги Београд-Нови Сад-Србобран-Суботица. Медви першрма буду тоги կաлдерми: Београд-Загреб-Люблjania Ракек (талијанска грађа), Любљана-Сушак Мађарска.

Нова жељница Банялука-Добой-Тузла-Кралево почне ше правиц уж того року, бо министер Спахо вијавел, же план готови и лицитација уж розписана. Тога жељница будзе везац Београд прејт Босней већ Сплитом у Далмациј. Такој ше почне правиц и жељница Черномел-Врбовско, котра будзе везац Словенију већ Ядранским Морјом.

Шмерц полковника Евгена Коновалца.

Явель зме уж кратко о шмерци того велького руского революционера, а тераз приношиме обширни опис його трагичнай кончини.

23. мая допутовал полковник Коновалец до Ротердаму як літовски гражданин под тайним меном Новак и пошол просто до „Гранд хотелу Централ“, дзе зохабел своё ствари, а вец пред саме поладне пошол до кафани „Атланта“ и шеднул блізко та облаку. На саме поладне вошол до тей кафани, як келнер твердзі, високи моцны чловек, цмых власох, шеднул та тому Новакові, бешедовал з нім на таким языку, же келнер не разумел, а вец му дал єден пакетик, котри Новак положел до кишенки. Високи непознати нагло попил пиво и пошол. О даяки час и Новак станул и пошол з кафани. О даскельо минути (на 12.15 годзин) на уліци му експлодірал тот пакет у кишенки. Новака пекельна машина на фалати розтаргала и даскельо особи ранела, цо баш коло нього теди преходзели. Поліція зместа розвила слідство. При ім нашла його паспорт и цидулку готела, та по тим могла одкриц цали случай, бо нашли його ствари, дзе було велько кніжки, українска писача машина и писма. На 4 годзин пополадню авіоном пришол з Берліну заш єден чловек, цо ше представел як Владислав Бора и гледал Новака у „Атланти“. Портрідора з то прыявл поліції. Бора не верел, кед му гуторели, же Новак забіти, а кед го приведли та розтарганому целу пок. Новака, замлел и виявел, же ше вон вола Ярослав Барановский, а покойни Евген Коновалец. Барановский виволал, же в недзелю достал у Бейчу од Коновалца з Берліну депешу, да пондзелок на поладне будзе у Ротердаму у кафани „Атланта“, там достане векшую суму пенежа за політичні цілі. Але на гайзібану було уж не скоро, та пришол на авіону. И сам полк. Коновалец пришол на то з Берліну до Ротердаму, же ту мал присц якиш Валюх зос пенежми, зос котрим ше уж рок позна. Валюх му уж даскельораз давал пенеж, а остатніраз му место пенежа дал у пакету цигарети и бомбони. Жена полковника и приятеле одбили го да

кури зос тих цигаретох и в зос бомбонах, бо сумяли, чи нѣт у нїх отрову. А остатні пакетик место пенежох крил годзинкову бомбу.

Ховане полк. Коновалца одбуло ше суботу 28. мая. На хованю була жена покойного, українски генерал Курманович и літовски конзул.

Голандска и німецка поліція ше зложели и пренашли точни опис атентатора Валюха, котри в большевик Вон ше представлял и под другими менами як Дисимов и Петронич. Крем українскай и рускай бешеди, знал вон и по німецки и по французки. Еўропска преса ше на широко розписала о тим случаю, а особено німецка, котра подцагує як важне и то, же баш того дня пристала и совєтска ладя „Менжинский“ до ротердамской луки, а такі другі дзень нагло пошла. Атентатор найскорей на тот способ сцекол, та го чежко и найду.

Чом большевики забили полковника Коновалца?

Новини приноша, же полк. Коновалец бул шеф тайней и силней терористичнай организації, котра большевиком задавала бриги не лем на Україні през цали 20 рокі, але и на Далёким востоку зос централу у Харбіну, дзе виходзели велі кніжки и часописи и летки на українским, китайским и японским языку, цо вербовали цалу Азию проців большевікох. Крем писом, робело ше там и ділом — з атентатами. Найвецей ше раповало на армію Близхера, у котрой ёст понад 40 проценты Українцах. Така акція, розуми ше пачела ше Японцом, та ю прето помагали. Пре свою непомірну мережню на большевікох Коновалец уживал прихильносц не лем Японцах, але ровночасно и Німецкай и Італії.

СОШЕСТВІС СВ. ДУХА або РУСАДЛЯ

А кед ше навершел дзень пейдзешатніцы були шицки (апостолы) ведно у єднай дужы. И настал нараз шум з неба як кед би од (велького) моцнаго вітру котри завіва и напольнел ше з нім цали дом, дзе вони були. И зявіли ше им подзелены языки и становили над кождого з ніх.

И напольнели ше шицки Духом Святым и почали бешедовац рижними бешедамі, як им Дух Святы давал прэзваряц.

(Діянія св. Апостол, глава 2, 1—4).

НАША ИСТОРИЯ

Борба за галицкі престол.

Уж славни князь галицкі Ярослав Осмомисл мал велько бриги з бунтовним своим панством „боярами“, бо ше вони плетли до його домашніх фамелійных стварох и сцели му у шицким розказовац. Але Осмомисл знал бунтовнім и пишним бояром стац на край. За то його син Владимир Ярославич цо владал од 1185. до 1199. року не мал отцовей моцней руки и отцовей мудрей глави та мушел велько вицерпіц од тих, котри би мушели буц перши князово помочніци и совітніци — од своїх боярох. Вони ше тераз дагварели зоз волинскім князом Романом и поволали го до Галича, а свогого княза Владимира вигнали. Думали бояре, же зос новим князом Романом буду робиц цо сцу, поведза: „ми це поставели“. Бояре були богати, добре им ше ведло, бо у Галичині не було вельких войнах ані нападох дзивих Половцох та постали бесни и сцели же да маю іще и политику у своїх руках, да владаю.

Мадяре у Галичині.

Вигнati княз Володимир пошол з фамелію до мадярскаго края Бели III. и модлел од нього помоц проци побуніетих боярох. И Бела му помог. пришол з войском през Карпати и вжал Галич, а Роман кед видзел, же треба за Галич войовац, охабел го.

Мадяре завладали у Галичу. Перши раз у рускай исторії замишали ше вони до руских

стварах, а вец увидзіме познейше іще вецай рази мадярски пальци у нашай исторії.

Але Бела кед видзел красны варош Галич и богати руски краї не сцел придац власц князові Владимирові Ярославичу. Дал го зврэц и одвесц до Мадярскай назад, а владу у Галичу охабел свойому сивові Андрійові. По недлугім часу пощесцело ше Владимирові сцекнц зос цемніци, (заверти у єднай турні порезал свой шмати, направіл повразок и на нім ше спущел праз облак зос турні). Вон пошол до Німецкого цара Фридриха I. и модлел го за помоц, да може назад себе врациц отцовски престол. Фридрих му помог и Бела зос свояма Мадярами мушел сцекац зоз Галичу, а бояре тераз дзечне прияли назад свойого князя, бо за кратке преме добре упознали тверду и немилосердну руку Мадярох. Увидзели, же іпак свой свойому найбліжши. Владимир заш завладал у Галичу и владал мирно до свой шмерци 1199. року.

Княз Роман Вельки.

Княз Владимір Ярославич умар без потомкох и по його шмерци пришол назад до Галича княз Роман зос варошу Владимиру на Волиню. Скорей го бояре волали, бо думали, же буду го обрацац по свой дзеки, але за тогі даскельо мешаці його владаня 1185. року увидзели, же княз Роман ма тварду руку и мудру главу та нѣда себе заповедац, зато го тераз бояре ані не волали, та вон мушел Галич себе одвойовац. Прости народ приставал го Романові баш зато, бо видзел, же вон ше

не да бесним бояром под ноги, а од боярскай пихи страдал велько и народ.

Княз Роман злучел у єдину державу свою Волинь и Галичину. Бул вон барз мудры, княз и храбры войовнік та присоединел гу свой Галицко-Волинськай держави и сам Киев и так створел вельку и могучу Галицко-Волинськую державу.

Перша чисто руска держава.

У свой Галицко-Волинской держави по зберал княз Роман скоро шицки жеми, над котрима владал Владимир Вельки и Ярослав Мудры. Лем московске суздальске княжевство було окреме и з нього познейше вишол московски народ — Русове. То вец була перша чисто руска держава, бо мала под собу лем сам руски народ, док у старшай Киевской держави були и московски и билоруски племена.

И у тим вельке значене князя Романа у нашай исторії. Вон основатель першай чисто рускай держави а ведно наслідник могучих кіевских руских князів „цар и сомодержец всея Русі“ як го теди шицки волали. Слава його розширела ше по цалим швеце як слава велького, мудрого владара, храброго вояка и самодержца. То значи, же вон не слухал боярох, але вони мушели споліьовац його волю. Сушедзи ше го бали. Роман ше барз преславел зос войнами проци Половцох и Літовцох на сіверу. Тоти ше дзиви народи це усудзували теди нападац руски жеми, а у Літви настала присловка: „Романе, Романе,

Нашо стигматички. (5)

Стигматизовані особи ширя стигматизацію зос молитву т. в. ів вони преноша стигматизацію на други особи, але Бог, котри вислухує їм молитви. Настя Волошин уж од початку модлела ше за свою нашлідніцу у стигматизації і то зос руско-українського народу. Вона то предрекла і жандаром, котри ю до шпиталю провадзели, же не одлуга буду мац другу таку исту, як вона, але же туту уж так не буду мучиц, як ю. Так ше то і стало.

У величким посту 1937. р. зявела ше нова наша стигматичка, 11-рочне дзвінче, Гануся Труба у валав Курники коло Яворова. Шицко, що ше зос ню стало швачи, же вона наисце Настьова нашлідніца. То потвердзел Ангел у екстазі Настьовей, а і мистични образы на облачкох Ганусовей хижі и на парохијальнім дому у Курниківх.

Гануся у шицким подобна Насті і та швачі, же вона од Насті достала стигматизацію. У шицким єдна на другу здабаю. Хіжа Ганусі у Курниках тиж так далеко од церкви, як і Настьова у Млінох (2 кілометри). Настя сама не вибирала себе нашлідніцу. Очевидно, же то вибрала висша, надприродна сила.

Евстахій обявел Христос, же вона през три роки у таємносці будзе церпиц як стигматичка чежки моральни церпеня. Ю людзе у тим времену називали, же є спреводніца, истерична, чаровніца і аж чорт. Опущена Евстахія знала о Терезі Найман, о Насті Волошинові, о Ганусі Труба и о інших стигматичкох. Напредок знала кеди будзе Настя стигматичка і Гануся... З такими визиями доставала Евстахія поцешене, же вона не истерична, але надарована з мистичну службу, як і други од Христа вибрани особи.

У єдній визії видзела Евстахія о. Костельника, а Христос єй гварел: „Тот священік приде по тебе і вежнє це, але не дораз, аж як прайдзе час твой скритосці.“

На чудесни способ вибавел о. Костельник Евстахію у 1937. р. и привед ю до Львова, як широту без оца мацери.

Тото и іньше, що написане у дотерашніх книжкох о. Костельника о наших стигматичкох

недобре ти жиеш, зос Литву ореш як да Роман зараброваних Литовцох прагал до плуга.

Цали руски народ покладал на того моцного княза велики надії. Сподзивали ше шицки, же вони конечно зедині руски народ у єдній могущій державі руски народ пожиє у славі а заш ше будзе швет чудовац його моци, як то було за Владимира и Ярослава.

І Роман бул за таке велике діло способни. Але трафело ше велике нещесце. У походу проци польского княза Лестка при превожуваню през Вислу рику при Завихосту погинул княз Роман од неприяльской стрели. Було то 1205. року по шейсцрочним його владаню. Жаль и смуток покрил цалу руску жем.

Княз Роман охабел вдовицу княгиню и двою малки дзеци: тророчного Данила и єдно-рочного Василька. Док вони не наростили були у Галичини велики борби и кирвави войны за їх оцовщину. О тих борбох, у котрих розуми ше держава велико страдала и о славним владаню познейших наших князів у Галичини напищеме другираз.

А тераз напомінаме шицких читательюх, да тово описанав рускай исторії читаю з велику увагу, най читаю на глас у домох, же би и шицки неписмени упознали діла наших предкох. Кажди Русин мушки знац свою руску исторію, да не випатра як широта без оца и мацери, як древо през кореня, як заблукана без свого гнізда. Кажди народ бере моци за дальши живот зос свой прешлосци па

доказує, же причина тих стигмасизаций мушки буц на діл природи — Бог.

Стигматизовані особи зос своїма явищами вельо превишую обичні медиі, доставаю стигми, які ані не знали, же постая стигматизовані особи, які цалком неучени видза и описую св. жем у Христових часох, чую бешеду на котрой Христос гуторел, бешеду на цудаї бешеди, пророкую будучносц.. Як то можліве?, з правом ше пита писатель.

Указания (визії) Богородиці, котри мала Бернардета з Лурду, психологично не розлікую ше од святих визій наших стигматичкох, бо іх святы визії тиж звязані зос справдивими подіями (чудесни виздравеня, уратоване од наглей шмерци, св. образи и т. д.). Прето святы визії наших стигматичкох ровнаю ше зос визиями Бернардети зос Лурду.

Поровнане медиумизму зос стигматизацію може буц таке:

1) До тераз ище не було ані єдного медиа, котри би бул прави стигматик: же би мал Христово рани на своїм целу сам од себе и пречивал Христово страсци по календарским временем, як то обичай у правих стигматиках.

2) Права стигматизация походзи лем на глібоко религійну (побожну) особу християнсько-католицкей вири.

Доказане є, же Терезія Найман од 1927. р. ніч не є, ані не пие, крем св. причасци. Доказане и то, же то не симулация.

Так и наша Евстахія Божняк ніч не є и не пие. Од 1925 р., од кеди ляжки, барз мало єдла: два-три ложки юшки на дзень. Од квітній недзелі 1937. р. цалком престала єсці, а од 8. юна 1937. р. уж ані қапки води не пие, лем ше каждого дня причасца. Крем того Евстахія, кед пребера цудзі хороти на себе ма горучку, котру не мож ані померац з обычним термометром (градами), бо пооад 44°. И попри такей надлюдской горучки Евстахія нігда не пита води, ані не сце примац, як тaka горучка тирава при ней тижнями. Дзе ту симулация!

При малей Ганусі Труба таке явище, же вона на пеости (роботни) дні не панує над своїма ногами, шедзи на своїй посцелки, цалком не може ходзіц. В недзелю и на швета Гануся нормальна панує над своїма ногами и

так мушки буц и у нас. И тоти новини, у котрих ше статі о нашай исторії друкую треба чувац, лябо голем вирезовац зос іх статі о нашай исторії и одкладац. Бо то першираз на нашим языку мame так обширно описану нашу историю.

о. Мих. Фірак.

В. Юрченко.

ЗОС СОЛОВЕЦЬКОГО ПЕКЛА НА ШЛЕБОДУ.

ІІІ. На гайвибану. (16)

Зос гнівом, обуреньем и презренем сом захабял Москву. Бал сом іле шедац на московскай штаций, та сом пошол дас три штаций пешо, аж у Молодечной сом шеднул на кіевски гайзибан. Намесцел сом ше до єдного купею, дзе були сами студенти, ше врацали зос екскурзії до Камянца-подільского. Заш сом себе место нашол на поліци, та сом од горе могол шицко видзіц чуц. Цікавело ме, же як и цо думаю студенти о червеним соціализму. Бешедовало ше о большевицким мистецтву (уметносці), науки и моралу. Розправа була жива, бо ше іпак єден спомедзі іх одшмелел правду повесці, осудзіц и презрец шицко цо недобре.

— Чекай, чекай, одкадз тебе таки погляди на тово шицко? — видар ше комсомолец — студэнт на того, цо осудзовал шицко. Пять, вежні на примир толі научны институти, лабораторії, академію науковіх? Чи то не наш поступ?

ходзі до церкви. То сигурно од виснай силы так одредзено, же би Гапуся, як дзецко инце, покутовала.

3) Медій, кед сцу, можу виволац — указац чудні явища, можу то робиц пре любопітлівосц людзох, за пенежы у циркусах и т. д.

Тото шицко виключене у стигматиках. Вони не можу падиуц до екстазі — кеди сцу, не можу пре любопітлівосц людзох указац свойя явища. Стигматики паходза ше под впливом виснай разумней силы.

ДАЦО О ПЕНЕЖУ.

Златне покрице.

Тоти банкі котрим держава да право виробівац паперово пенежы, муша мац звичайно 25%—35% „златнага покрица“ за издани паперові пенеж або другіма словамі не шму видац вецея як 65%—75% паперового пенежу, а гэвто мушки буц у злату.

Велі людзэ барз вельо тримаю до того „златнага покрица“ бо думаю же то єдини жирант (кезеж) и єдина цыгурноса за паперові пенеж. А сегіннята не знаю, же то остатні „кефетики“ зос котрима посідатель рудокопах злата вяжу держави и народы. Скорей — ище до XIX віку, ані єден народ не могол мац вецея пенежу, як цо мал злата, па гоч да яки богати то народ бул. Нешка — не шмел би мац вецея лем за два трецины як цо ма злата. С тим ше лем вяже державна и народна шлебода. А шицко тото правя прето, жи би ше злату отримала висока цена.

Тото „златне покрице“ іншак служи у у медзинароднай тарговини як дробни пенежы, да ше вировнаю розлики цо єдна держава од другой вецея або меней купела. Н. пр. держава А таргуе зос державу Б. Держава А преда держави Б за 100 милиёни динары разнай роби, а держава Б преда держави А лем за 70 милиёни зос 26 милиёни дивизи (вексли и други вредносні папери), а зато же не ма вецея дивизи, остаток мушки виплациц зос златом. Видно з того же и злата служи як „роба за извоз“. Место да держава Б вивезла до держави А угля чи цо там за 5 милиони, вона вивезла злата за таку вредносці.

— Но, баш ши потрафел, нач ше можеш поволовац...

— Чекай, не пребивай... то шицко институти марксизму, тисячи школы, карневали, демонстрації... Чи то не поступ у пролетарскай науки, мистецтву?

— Та ти то тримаш за науку? Ганьб ше! Тоти, цо подавігли прави научны институти, уж су давно на Соловкох.. Гермайзе, Грушевский; Єфремов....

— Ти цалком судзіш ук буржуй!

— Накадзи ци правду повесці, такій твердзіш, як сом буржуй.

И парли ше вони ище якиш час, але конец бул дакус неагодний. Поназвали ше смаркошами: єден буржуйски, а други соціалисты. О пар минути пришол бліжей гу моїй поліцы тот, цо осудзовал большевицкі і соціялни порядок. Запітал сом ше го сцих чи ест вельо студэнтох, цо ище так разумна разсудзую терашина обставини.

— А ви одкадз, кед ше шлем питац, хто сце?

— Я селянин. Путовал сом дакус за работу, та сом пенеж потрошел, гладни ше врацамі дому. Кед ше не милім, ми з єдного краю — Камянца, озвал ше я мирно и поважно. — Ви ше ме бойце, але даремно. Поведзце ми наисце, цо ше вам питам.

— Не вельо. Кажды мушки покорно слухац, а пригвариц не шме, бо дзе ше даскељо зиду, там уж єден спомедзі іх член ГПУ. Такі ни як тот Пилипенко меркую на каждого,

На остатку приходзи ёдно питане: Чи би злато не мож было вивожиц и прэз того да ше дораз зменша видасане паперовага пеннежа? Чом да вивожоване злата спричинюе зменшане кредиту прыватним посідательм и да зніжкуе вредносць их маєтку?

На прикладу будзе цо яснейше: Державна банка ма 100 милиони злата. Вона ма право на то видац 300 милиони паперовых пеннежох. Але у тым часу вона вивеже 20 милиони злата так же вій остане лем 80 мил. злата и процы тому шме уж видац лем за 240 мил. паперовага пеннежу. Але то не досць за вій потреби. Людзе гледаю пеннеж на пожичку и даваю 10 раз векшу вредносць як цо питаю пеннеж: газда жемі, котра вредзи милион динари пита пожичиц од банкі 100 езри, але банка му не шме видац бо вецка вида веце пеннежи ях цо вій златне покрице дошлибодзув! З другима словами то значи же народ гоч яки в богати подложени в медзинародним посідательм злата. А то не може ніхто оправдаць. Гваря же ше с тим чува кредит дотичному пеннежу за граніцу и дома, и не дошлибодзув ше да будзе дома веце пеннежи як их треба, або не маю покрице. Але то не правда. Скорей зме видзели же аустрийски паперови форинт мал свою вредносць, гоч не мал ніякого златного покрица, а же нет хиби ані дома од того указала енглеска паперова валута над котру держава водзі оштурму контролу. Прето қультурни и просвіщені держави ше шмелю зос златней валуты и златного покрица лем кед им то ідзе на хасен.

Зос того шицкого цо зме дотераць писали о пеннежу, читателю лехко увидза же пеннеж то заправо ані не злато, ані не стриблю, папер, але кожда ствар, кожди маеток, господарство, котре мож на пеннеж претвориць то цогод мож предаць. А кожда добре ушорена держава дава можносць, да ше и легко и туно стварна вредносць претвори на пеннеж як цо заш пеннеж мож претвориць на стварну вредносць, кед ше за нього даць купи. А келько при тим шицким есть златного покрица, або чи го воопще и есть то не важна ствар.

(Конец).

яким хто духом диха. И кед идземе на ёкскурзії, даваю нам таку ни патролу, а наказую, да ше велича соціалізация, культурни поступ и д. єдним словам студент постал папагай.

Побешедовали зме себе досць длиго, кед нараз прервал студент и понукнул ме зос цигарету.

— Запальце... Москва ище ма цо куриц... погосцели нас.

— А цо же на України нет озда? — вирвало ше ми незгодне питане.

— А цо? Ви давно в України? уловел ме комсомолець Пилипенко. Видно же слухал, цо ми бешедувме.

— Та... не так давно... дас три мешаци. На роботи сом бул — вигварял ше я мирно, а твар сом крил од нього.

— Ша на України роботнікох мало, а ви ше дзешка за роботу блукаце?! Зос чим ше занімаце?

— Я зос Тульщини лесови роботнік. Да-кус сом заробел, а тераз косидба, та сом ше выбрал дому. Кед сом одходзел з дому, та цигари ище було по кооперативох, — закривал ше я спокойно.

— И тераз вст! Одоцал ми Пилипенко.

— Чуєш, Пилипенко, заходзі го розумны студент, кед зме ше рушали до Москви зос Камянца мал дахто дагану лебо цигар? А келько ше дагану садзи? А мож у трафикох дастац?

— Але ши чудак, увредзвено му Пилипенко, якда не розумиш у чим ствар. На дагану, а

Наш народ.

(Віклад уч. К. Бесерміня отримани на Академії у Бачинцох 29. V. 1938.)

Кажде нашо дзецко зна, же ше ми воламе Русини. Окрем тей назви, мame ми ище ёдно мене, котре у нас ище не так барз утвэрдзена и нeroширенна, а то ё, же ми Українци.

Кед ше ми сцеме и надалей як народ розвиваць, надалей жиць, да нас други не претажа, не зніща, мушиме найперше знаць, и то добре знаць, хто зме, бо хто не позна самого себе, тот незна себе ані ценць, а так исто незна ані свой ценць, незна себе и свой почитоваць; незна свой вредносць и вредносць свойого народа.

Ми, Русини — спадаме до велькай Славянскай фамелії. Шицких Славянох на швеце есть до бліско 200 мил. До тей велькай фамелії Славянох спадаю тóти народы: Москве (Велько руси), Русини-Українци, Поляки, Чехи, Словаки, Серби, Хорвати, Словенци и Болгаре.

А ми, Русини у Югославії кадзи спадаме? Ми походзиме з Подкарпаття (Горніци) бо зме отамаць пред 200 роками и пришли и то зос жупаних: земпліскай, шеришкай и борсадской. Там ище нешкана жилю нашо браца Русини, котри су исто цо и ми и по бешеди и по вири.

О тим, хто якей народносць и та якому народови спада одлучуе найвецей його родзена бешеда. Ми обычно воламе нашу бешеду руска, або українска бешеда. А чом ше ми почали волаць Русини або Українци? Зато, бо Москве (Велько Руси) почали уж давно твердзіц же Москве и Русини то шицко ёдно, — ёден народ.. Но тому не так и ми знаме, а и история нам твердзіц и доказуе, же зме два окреми славянски народы. У истории читами, же Русини мали свою державу по мену „Русь“, зос главним варошом Киевом, и же мали своїх славных князех: як: Святослава, Св. Олгу, Св. Владимира и т. д.

Москве мали заш свою окрему державу, так волану „московску“, зос главним варошом Москва.

так и на мохорки велько давдни шпекуланты заробивали, та ше тераз реконструира виробництво дугэну, а тиж и предаване ше ма регуляраць.

— Цо, ані махорки не мож добиць? Упаднул сом заш нещешліво до бешеди, а студент ме лем померал с очми.

— Добра ми то регуляция! Іще дакус, та без панталонох ходзіц будземе. Одрубал студэнт, а Пилипенко ме ище раз попатрел и пошол.

— Знаце, шепнул ми нагло студэнт, Пилипенко вам не вери..., кед даць сетьце, видзце му з оч, бо то агент...

— Ша дакус и сетим — шепнул я му ище цихшэ — познали сце Фіголя? Я зос тих странох, дзе його вивезли (Соловкох)...

— Цо? Цо ви гуторице?! О Боже... Та як... Яй, як ми жаль, же не можем з Вами.... А дзе же думаце тераз...?

— За граніцу. Не знаце кадзи мож найлегчайше чмыгнуць, ша ви там при граніци? Знам же ю чуваю!

— На жаль ніч вам не можем порадзиць. Тераз на граніцох барз велькі терор, барз строго, же ше ридко кому уда сцекнунуць. Але зайдзце до Камянца... ту вам адреса, чувайце. Меркуйце... штация... видзце на други бок! И Пилипенко вибег!.. З Богом. Наце ище даскелью цигар. До видзеня! Але зайдзце...

(Далей будзе).

Оглашайце у „Р. Новинох“!

„Кіевска Русь“ скорей постояла як цо московска держава, па так и з того видзиме, же то були два, цалком окремі державы.

То так тирвало до 17 століття. Теды руски жемі и Русинох подзеліли Поляки и Москаве медзи себе. А кед у Московскай державі завладал цар Петро Велькі. почали ше Москаве волаць „Рускіе“. Но и сам цар Петро Велькі мушел признаць, же медзи Русинамі и Москавамі постоі розлика, па прето Русинам дал назву Малоруси, а Москальм Велькоруси, або „Рускіе“. Но да не будзе помильки и да постоі розлика медзи тіма дво-ма народами, почали ше Русини, цо их цар Петро Велькі назвал „Малоруси“, называць Українцами. З того видзиме, же мене Русин то исте цо и мене Українц, зато ше ми воламе Русини-Українці.

Же Русини и Москове-Руси два различны славянски народы, то окрем исторії потвердзув и бешеда. Наша бешеда барз ше розликуе од бешеди московскай. Наша руска бешеда в барз красна и стоі на першым месце медзи славянскими бешедамі. Окрем красоты, наша бешеда, в и богата, а то значи же у ней есть велько словах, так же у ёдним Руским словаре есть коло 70.000 словох.

Розлика медзи Русинамі и Москальмі находзі ше и у обычайох и у характеру тих двух славянских народох. Русини су барз гостоприемліви, милосердни, доброго шерца, весели — любя шпиване и музыку, дружтвени су и барз любя шлебоду.

Постоі ище ёдна велька розлика медзи Русинамі и Москальмі лебо Русами, а то в будова цела. Шицки Русини су по будови цела ёден тим и росликую ше од других. Их прыкметы су тóти: високи рост, чарнява скора, чарняви власи, округла глава, дługokastе ліцо зос високим чолом, чарняви очи и ценки нос. Жени маю исти прыкметы, лем су нізши и маю кратше ліцо. Зато Руски жени, познати по своей красоты.

Надалей, же Русини и Руси, то два окреми народы, медзи славянскими народами, як цо на приклад окреми Поляки и Руси, то доказали уж велі и велі учени людзе и историчаре. А то исто потвердзела и признала 1906 року и „Петербургская Императорская Академія“. Учени професоре на тей високей школі, сами Русове, признали пред цалым швейцом и дали видруковац до своїх новинох, же Русини то народ цалком други и окреми од Русох.

(Конец будзе).

Англійцы за Українцох.

У остатніх тижнях, од кеды ше почал ческо-німецкі спор пре судетскіх Немцох и Чехі стали обещаць шицким своим народом автономію, англійски новини почали припомніць, же у польскай державі живе коло 7 милионі Русинох-Українцох и то не розшатах, але збитых ведно на югоистоку Польскай и же им Поляци тиж дужні даць народны права — автономію. Тим баржей то дужні, бо вони ше у медзинародных дагваркох на тото подязвали и наприклад Галичину достали Поляци лем под условием, же даю галицким Українцом автономію. А дужні Поляци и прето задоволіць природны жаданя нашога народу, бо вони питаю за своїх Полякох у Чеськай, дзе их нет веце од 100.000 широку автономію, гоч и тата гарсточка Полякох у Чеськай ужива шицким народам права, а Русини у Польскай баш ніякого права и піякей шлебоди не маю.

Нет у Англії ані ёдних веших новинох, котры би у остатнім часу не писалу у тым змислу о нашим народу. У терацінх немірных часах медзинароднай политікі руски народ достава вельке значене.

Цо пише бачи Дюра?

О нових дражкох и о депутатапії.

Слава Ісусу Христу и навики слава!
Пане Редакторе!

Уж ми уха окусали тоти людзе зос штредовиска валала пре тоти дражки у валале. Гваря, повиберали стари цегли, а нови не кладу, а ту св. Ілия заліва, заліва, як кед би ми у Керестуре були філіповска шалата.

Кед ми дошли тоти дражки под галер, уж сом не знал цо робиц, та сом надумал поскладац єдну депутатацию и одвесц ю просто до бирова. Но та почал сом од краю. Пошол сом широм першо до тих конъчаньох, — та гуторим им, така и така ствар. А вони теди на мене:

— Цо ви сцеце з нами? Ми маме дражки — и добре нам. А тамаль у штредку, гоч би до Крачуне не положели, не хиба. Най видзі тата панцина, цо у краватлох и през краватлох же як то худоба ма ѡерпиц, кед на ню забудзе биров и св. Ілия. Мне не остало ніч іншє але цо скорей охабиц их, та пойсц ту гевтим цо у краватлох и цо не у краватлох, и дакус их порушац як ше гвари проців власци.

Крашне ми прияли тоти цо у краватлох. Гварели ми так:

— Ви бачи Дюро пре нас можеце мирно спац. Ми нацагнеме, кед диждж пада, — гумачи (слава Божу же створел „Бату“, и през тей бриги ше зайдземе. А знаце як, власц ше муши почитовац Но та так ніч сом и там не зробел. Ище ми и нос поуцерали, же власц ше муши слухац, та сом ше дакус сперал:

— Як же, гварим, та веца за то мушице по блаце ходиц бо власц так сце.

— Як же бачи Дюро? А най вам дакус дацо пошептаме! (Вец ми тата пошептали цо напишэй): — Ми тоти у шлайфнох не пойдзіме гу биротови бо ше годзен погнівац, а начда ше на нас гніва кед нам добре и так. Шалени гевтот цо ше за другого стара. То озда толькі знаце. Ша нам прето шицко так, напредуе. У кождым валале по читальнох — адвокатски концеларій, а у адвокатах по варошох, — руски читальні и Просвіта. — Цо думаце да зробиме дацо за народ, та би нас мережели ище баржей як керестурскаго пана бирова.

Видел я же то зос ученима не влапим зяца, та сом пошол гу тим паном цо през шлайфнох.

Но алё, кед я там а вони на мене:

— Дабоме, дабоме же пойдземе. — Мушице. То не шор и таке як ше гвари подобне. Ноце бачи Дюро лем нам поведаце хто то будзе плаціц дивурну, же ми як ше гвари, идземе пре обще добро.

А еден ше озвал, не знам чи ё, та гвари:

— Ша церковна каса. А други доложел:

— Алё не сплёттай ше. То было так да кеди пред войну. А тераз уж какди роби зос своим, а за обще.

— Ша вец з валалскай каси.

— Гей, не знали сце, озвал ше други, — а ви не знаце же ані биров не олдомашуе з валалскай каси, а вам да на дивурни. Ище то не було!

Но та далей було од тей мой депутатациі то, же ше выбрало 101. Пре дивурну ше одрекло тей роботи 99-мс. Еден ше врацел од артейской, бо му пришло на разум же валал питал припомоц оправяню дражкох, а вон не дал ніч, та би му могол дахто ляпнуц же — не водзи мудру политику, а вон би почервенел. — Но а з гевтим другим я ше поварацел, бо вон сцел, же би дражку почали праціц од його квартелю, по артейску, а я себе раховал: — Кед ми уж уха окусали, та голем най од нас почно правиц. И так видзице од

телей депутатациі пошол я сам до пана бирова та гварим:

— Пане, зробце даяк да мне даяк тоти людзе не одгризаю уха. Ша я озда не од чоколади та да ме одтамаль начинаю.

Кед ми пан биров віслухал, гварел:

— Ніч то, бачи Дюро, ми зробиме єдну депутатацию та пойдземе по валале... Замодліме их най нам дакус поможу у роботи, за єднаеке добро шицких. Же би и нашей худоби було лепше, бо и вона наша — руска, и браца зме, а вец ище и то их замодліме пре вашо уха.

Я пошол дому задовольни, — а тераз не давно сом чул, же пойдзе тата депутатация на терен, лем ше страхуем, чи дакого найду дома — бо знаце кед треба зробиц са добро других, вец обычно — копачка.

Та видзице пане, то нове у Керестуре одкеди права нови дражки.

Писане туту стреду цо пред Русадлями, а писал го бачи Дюра в Керестуре

Коцур.

Пошвецені о. Іринея Тимка.

На Вознесение дожил Коцур ридке торжество пошвецоване за паноца єдного свого власного сина у власним валале. Такого пошвеценія Коцур уж давно не памета.

Преосвящени Владика пришол до Коцура дзень пред тим, дзе го народ торжествено дочекал. На Вознесение Служба Божа почала на 10 годзин. Процесія зос крижамі на чоле з нашима и римокатоліцкими паноцамі пошла по Преосвященого на парохи. До Иже Херувімі дияконовал сам диякон Іриней. По пре-несению дарох владика шеднул у олтаре у шицких владических ризах и ознаках, а о. Др. Бойч предведол будущого брея пред ніго, да му да пошвецені и найвекшу власц на жемі. Крашне було патриц як и на трецого сина истого оца и мацери сходзи Божи благослов и ласка священства, док други двоме браца уж пошвецени и у служби священическай стали при ніому, а кус далей власни два шестри Василиянки пошвецени уж Богу ведно зос своім братом жертвовали поново свой живот Господу Богу. Повторюем же крашне було видзиц: троме браца пред олтаром паноцове, два облечены шестри за німа, а шицки живот свой Богу и народу пошвецели, а шицки пецеро дзеци єдних родительох. Медзі нами Руснацами не верим же би бул уж даеден таки случай, а и хто зна чи и будзе — у вельких народох вон ридки.

Тото вельке щесце и радосц и родительох и валала у своіх власник дзецеох, Преосвящени пригадал и у свой казані о священическай власци котру отримал по конц Архиерейской Службы.

Новому неоврею Господь Бог зос ласку котру му подзвел у тайни священства най му удзели и сили и велько успіху у пастирскай и народнай роботи, на многая и благая літа.

В недзелю неоврея о. Тимко Іриней мал у Коцуре свою першу Службу Божу. При олтаре заш стали троме браца, троме єдну жертву принесли Господу Богу за свой народ, да го Господь Бог поблагослові. На Служби отримал пригодну казані о. Інокентій Тимко, брат неоврея о потребі священіка чловечому роду. — По Служби Божай о. Іриней Тимко подзвел присутним свой благослов зос памятковыми образчиками.

На другі дзень Русадльох о. Іриней Тимко пойдзе до Керестуре да одслужи там свою першу Службу Божу и подзвели свой благослов,

Коцурец.

Ср. Митровица.

† о. МИЛЕ ГОЛУБІЧ, паноцец у пензії умар'ту на саме Вознесение рано у 81-шым року живота.

Покойни паноцец родзел ше у Жумберку у Грабру. Як млади служел перше по наших парохийах у Далмациі, а вец 1890.—1902. у Бачинцох, дзе ше го и нашка зос задовольством здогадую. После трагі службовал у Америці у Клевеланду и у Сошицох у Жумберку, а остатні 17 років прожил у пензії. Барз длуго и чежко хоровал. Бул наш найстарши паноцец у владичеству. Умар у свого жеца пароха у Сремской Митровици. Його унука Вера Ванчик наша учителька у Керестуре.

Саме ховане покойного паноца одбуло ше на торжествені способ. Погреб пяток 3-го юна на 4 г. по пополадню окончел сам Преосвящени Владика, зос слідуючими паноцами: о. Абодич, коцурски парох; сримски декан о. Хириовати; о. др. Мірко Бойч, београдски парох; о. Петранович, конзисториялац; Павич Юрай, новосадски парох; Бесермині Дюро, шидски парох; Гвозданович Павле, беркаски парох; Будински Янко, петровски парох; Дудаш Гав. бачински парох; о. Біляк, дервенски парох; а участвовали у хованю и пейце римо-католицкі паноцове, а и 4-ме православни випровадзели го на вични отпочивок.

У красним казаню котру отримал о. Шп. Петранович, приказац живот покойного паноца през 52 років священического живота.

Вельке число парохиянох, як родзини и приятельох єдного и другого обряду зос вароши Митровици випровадзели покойного паноца до вичного отпочивку, а поховані в коло покойного паноца Вл. Сегедия и Малича Марка. Митровчань.

Плавна.

В недзелю вечар 7. VI. т. м. нащивел нашу руску колонию у Плавней — на жадані Преосв. Владики — паноцец зос Петровцох з дзяком. Тачой в недзелю вечар отшвецел паноцец наше поля, котри ище нігда не були швецени. Рано пондзелок одслужил наш паноцец Службу Божу, а по Служби молебен у римо-католицкай церкви. Пред Службу Божу шицки зме приступели гу св. споведзі а на Служби до св. причасци.

У Плавней ёст уж 4 рокі мала руска колония од б фамелійах и ми не можеме пре-дзёковац нашому Прёосв. Владикові, же ше и за нас осталар и послал нам паноца. За спомен того слизковали зме ше и даме слику до Р. Календара.

Велька то потіха за нас, котри зме на страни од Руснацох и думаме, же зме од шицких забути и напущени, кед видзиме вельке старане наших духовных пастирох за нас.

Най им Господь сторицею винаградзи!

Сден в Плавней.

Руски Керестур.

Винчани. Од Велькай ноци винчани у нас тоти пари:

3 мая: Надь Любомир, син Штефана и пок. Гудак Феброні зос Ирину Тиркайла, дзивку Михала и Велани Надь, — Чакам Михал, син Янка и Олах Леоні зос Надь Марю дзивку Габра и Шовіш Марі. — 5. мая: Сопка Владимир, син Петра и Папуга Мелани зос Рамач Марю, дзивку Михала и Шимко Феброні. — Стрибер Якім син пок. Ілька и Баран Ирина зос Будински Феброну, дзивку Максима и Шайтош Марі. — 9. мая: Семан Владо син Дери и Симунович Мелани зос Рац Мелану дзивку пок. Михала и Гайдук Ани. — Джуджар Михал син Михала и Фа Софії зос Планчак Мелану дзивку Дюри и Папгаргай Марі. — 10 мая: Джуджар Евген син Дюри и Сопка Юли зос Балінт Наталу дзивку пок.

Данила и Джуджар Ирини, — Чизмар Яким син Янка и Будински Марі зос Будински Леону дзивку Янка и Малацко Веруни, — Надьмитъо Яким син Дюри и Будински Мелани зос Пап Ирину дзивку Дюри и Бики Мелани. — 12 мая: Еделински Михал син Владимира и Сабадош Марі зос Корпаш Леопу дзивку пок. Миколи и Павлович Ирини, — Хованец Йовген син Якова и Надь Мелани зос Планчак Веруну дзивку Габра и Пап Юли, — Сопка Емил син Емила и Сегеди Марі зос Корпаш Наталу дзивку Миколи и Рац Ани. — 17 мая: Джуджар Мирон син Габра и Гично Ани зос Арва Веруну дзивку Симеона и Чизмар Веруни, — Еделински Владимир син Деңчия и Шовш Ани зос Кини Ирину дзивку Дюри и пок. Колошніа Юстини, — Сегеди Владимир син Янка и Бучко Мелани зос Мученски Марі дзивку Штефана и Винай Веруни — 19. мая: Будински Елемир син Михала и Сивч Мелани зос Сабадош Марі дзивку Мафтея и Паплацко Ани, — Гудак Митро син Митра и Шепински Ани зос Барна Леону дзивку Андрия и Сабадош Марі, — Надь Микола син Данила и Фейди Марі зос Колошніа Леону дзивку Йовгена и Медбши Веруни. — 24. мая: Джуджар Яким син Якима и Гайдук Ани зос Тиркайла Марі дзивку Якима и Папуга Ани, — Барна Йовген син Йовгена и Гафич Марі зос Сивч Макрену дзивку пок. Янка и Будински Марі. — 29. мая: Оролич Радослав зос Дачу (Срим) зос Чизмар Аранку дзивку Андрия и Чизмар Ани, — 31. мая: Паплацко Михал син Михала и Гудак Ирини зос Шовш Феброну дзивку Михала и Дудаш Мелани, — Мученски Єфрем син пок. Янка и Варга Ани зос Варга Марі дзивку Данила и Макай Юли.

Нава школа (трэца) уж ше почала будовац и на перши дзень Русадльох по В. Служби Божей будзе пошвецане темельного каменя. У зданию будзе 5 школскі сали и купатило за дзеци а иза старших, чо ма особену вредносць за наш валал. Школа будзе на ёдну кондегнацию.

ШИРОМ ШВЕТА

Чехословакі парламент одложіні. Мал ше вон зисц 15. юна, да разправі Националны Статут о правах Немцах, Русинох, Словакох и Мадярох. Але видно, же Чехом ше не понагля. Відза, же главна опасносць од Немцах преходзі, та заш им ше не сце попуціц. А найлешне попуціц на време од свой дзекі.

500 бомбардерох купи Англія у Італіі. Кажды авійон будзе мац два моторы. Англія сце цо скорей буц паоружана „до зубох“ да може вец і вона заповедац другім державам, як то робела скорей.

Прызнала народну еспанскую владу генерала Франка Чехословакія. То велью значі, бо Чехословакія трима з московскімі большавікамі. Але то уж очевісно, же большавізм у Еспаніі препаднул та Чехословакія муша, гоч як им не по дзекі, признац народну владу и послана до Бургусу, дзе тата еспанска влада столье, свойого посланіка.

„Ми не Чехословакі, мы лем Словакі“ гварел предняк словацкого народа Глинка новинаром у Братиславі, кадзи вон пришол зос свога Ружомберка, дзе ў парох, да главного словацкого варошу Братиславі, да прывіта словацку делегацію з Амерыкі. Глинка познати по цалым швееце предняк Словакох у ўх народній борбі за автономію — за свойя народні права.

Процы бомбардование отворених варошох у еспанской і Китайско-японской войні

протестава заш оштро Англія и Америка. Наисце остатні час да ше культурні держави шицки дзвігню процы такога забіваня невінных и ненаоружаных людзох.

На французко-іспанскай граніцы даскельо бомбардери прелецели з Еспанії до Французкай и бомбардовали ёден французкі варош. Французи барз немірни, а чий то були аероплани не знаш, бо не мали ніякі знакі.

Гарешт на рати. У Англії маю відац закон, же тоти, ко осудзены на краткорочну цемніцу — даскельо дні лбо тижні — можу одшедзіц свою кару на рати в недзелі и швeta. В суботу вечар такі придае до гарешту, а в пондзелок рано го випушча до його роботи. Так не страда його фамелія и пре гарешт не страда роботу.

100.000 Словакох було присутно на велькай сходзкі автономнай словачкай странкі у Братиславі в недзелю 5 юна. Словакі одлучели далей вітирвац у борбі за автономію да маю ёднакі права зос Чехами и протеставац процы того, да их ше трима за ёден народ зос Чехами.

КРАТКО:

Налецел на железніцу у Немецкай автобус зос 35 путникамі. 7 особи забіти а другі шицки чежко ранети. — Генлайн предняк судетскіх Немцах (у Ческай) бул в Гітлерара да ше зос нім догвари, як ма далей водзіц борбу судетскіх Немцах за Автономію. — Словака странка Глинки достала на общинскіх віберанкох у Словакії 94% од шицких гласох. Вецеяк Генлайнова странка медзі Немцами. — Слабі уродзай будзе тога року у Англії, Італіі, Французкай и Немецкай, бо шейсц тижні не было у тих державох дижджу. Талиянски Институт за земледліство уж вираховал, же у Італії уж препадло трецина уродзая. — Лем за бициклистох будую окремі драги и дражки у Немецкай. Влада одредзела за на туто ціль 25 мил. марки. — Бомбардую Японцы непрестано велькі китайскі варош Кантон. Уж есть коло 2.000 забітих.

Господарство.

Брамушки внаю барз досадзовац у заградох. Да их вітаманіш посітай в леце по ўх месце одкаль ше по заграді разходзя дакус солі, а кед ше вона цалком осуши, полей ю з воду. Ростопена соль войдзе до ўх гнізда и шицких их потаманій.

Жаби коритнявкі барз су хасновіты по заградох. Вони збераю вішліяки шкодліві хробаци и з німа ше кармя а тим способом чисца нам заграді. Цалком ніякай нам чоды не робя го заградох. По Французкай, Белгіі на піяцох их купую и одноша до своіх заградох. Чувайме их!

Кравом кед даваме превельо кромплі постава масло барз тварде и не смачне, а кед даваме велью репи вец масло горкаве.

Коньом пред саму роботу не добре давац оброк, бо шицко и так пойдзе не вихацісане до гною. Треба ўх карміц голем годзіну пред роботу, а вецеяк треба им давац овса по роботі.

ГАЛО! **БРАЦА РУСИНІ!**
У новей тарговини скла есть велькі вібор скленяней и порцулановей судзіні, святы образы і жвератка. — Кладзем скла до новых и старых облакох. — Кладзем

РАМИКИ
на образы и слики у вішліяках ширинох и фарбох. — Шицко найточнейше віробене и по найтунішай цені достанеце кел ше обрацице до тарговини скла
ДЮРА ПЕТЬКО, Р. Керестур.
(у др. Левійовай хижі)

НАША ДЕРЖАВА

НОВЕ ЖИТО предава ше уж тераз у далёдних местах Бачкай по 160—170 днін. У Амерыкі ше обчекув рекордны уродзай, але у других краіох Еўропы слабі, а у нас наисце старого жита нет та прето ше поедини тарговиц сцу уж тераз осигурац и плаца та-ку цену за нове жито.

БОРБА ПРОЦІ ГАЙДУКОХ У СЕРБІІ. У Сербії у гомольскимі краю були два велькі збійніцы „гайдуци“ Йоргован Михайлович и Павло Докич. Зробели вони велі страшны и кірваві злочини, погарали веліх людзох. Тераз жандаре Михайловича забили, а Докич ранеци скрыва ше у горох и числени жандарски патроли гледаю го. Докич уж тераз заштрелел ёдного жандара. Борба зос тым старым злом у Сербії „гайдукованем“ барз чежка прето, бо гайдукох сам народ по валалох помога и скрыва их пред жандарами. Гайдуци зато людзом добре плаца и так цали ёден край жиё од тога „гайдукования“. Остатні час, да ше тому на край стане!

ЯКИ ЖИВОТ У ВАРОШУ о тым нам дава слику Загреб, дзе на Русадля сцели са-ми себе шмерц зробиц аж шейсц особи. То ве-кшином худобни людзе, хторы ше у вель-кім варошу не могли знайсц и найсц себе место за живот. Але медзі німа и ёден учитель у пензії, чо мал лем 48 рокі. Шалени, бо да розумни, та би тото не поробел.

100.00 Д. НАГРАДИ обеца держава то-му, хто влапі лебо забіе гайдука Павла Докича, котрого тераз жандаре гледаю у гомольскимі срезу у Сербії. Вон ма на свой совисци велько убийства и крадзі.

РОЗВОЙ БЕОГРАДУ. Београд непреста-но ше розвіва и напредує. Так у прешлим року повекшало ше число тарговінох, фабрикох и ремесленікох за 2.000. Тераз ма Београд 91 банку, 1372 кавані и карчми, 23 го-тели, 475 аутотаксі.

ПІЯНОГО МУЖА привязала за шлівку и дотля го била з коліком, док под ей ударами піяніца не умар. То зробела Люба Зрагулович сербкія зос валалу Дубока при Кучеву бо ю піяни муж вше бил и парато-вал у хижі на тельо, же приведол жену до тога страшнага діла.

Весели куцік

Добра жена. Кед придзем вечар неско-ро зос карчми моя жена ніч не гутори лем зос главу потреса. — Зос свою чи зос твою?

Наука о правді. „Сину! Гутор віше лем правду, бо цыганіц не крашні“. — „Апо, паце, до нас ідзе егзеквент!“ — Изд му по-ведз, же я не дома.

ЗА ОГЛАШКИ РЕДАКЦІЯ НЕ ОДПОВЕДА

Красны ОВОЦНІК

зос хижами за біване
48 ютра — удалени
4 и пол кілометра од
Брчко — предавам

ЈОСИП ЗИЛЗЕР,
куделяра, ВІНКОВЦІ.

Не чекайце вашар —

бо вашари запарти!
Але придаце до Вайса, дзе ше тунше памирице як гоч дае, а достанеце познату най-лепшу робу по ту-ней цени лем у

ВАЙСА
просто Народнаго Дома.